

Editorial

ARXIVERS SENSE FRONTERES INTERNACIONAL, UNA XARXA QUE ES CONSOLIDA

REGLAMENT D'ORGANITZACIÓ D'ARXIVERS SENSE FRONTERES INTERNACIONAL

La xarxa internacional d'Arxivers sense Fronteres ha aprovat en el marc del Consell Internacional de Coordinació, òrgan que reuneix tots els presidents de les entitats d'AsF que treballen en el món, el seu Reglament d'organització i funcionament intern.

Com es recordarà, l'octubre de 2008 es va aprovar la Carta Internacional d'Arxivers sense Fronteres. Aquest document marc recull els principis ideològics d'organització que inspiren les actuacions de totes les entitats que treballen per a la cooperació i la solidaritat arxivística internacional a l'entorn de la nostra xarxa d'entitats.

Després de més d'un any de treball, el passat dia 15 de novembre del 2009 es va celebrar a Montevideo la reunió anual del Consell Internacional de Coordinació d'Arxivers sense Fronteres Internacional, en la qual es va aprovar el Reglament d'organització i funcionament intern de tota la xarxa d'entitats que conformen Arxivers sense Fronteres Internacional.

El Reglament pretén regular uns criteris d'actuació global per a les persones jurídiques adherides a AsF Internacional amb el propòsit de complir amb els objectius previstos en la Carta Internacional. En aquest sentit, s'estableixen les normes d'organització internes, regula la composició, estructura i funcionament dels seus òrgans, els drets i deures dels consellers, a més de vetllar pel compliment dels principis de responsabilitat ètica de tots els seus integrants. En el mateix entorn

el Reglament fomenta la coordinació de les associacions i impulsa el principi de transparència i bon govern de totes les entitats que conformen Arxivers sense Fronteres internacional. El reglament es pot consultar a la nostra pàgina web apartat "Documents".

sumari

- Editorial
- Projectes
- Notícies
- Junta Directiva

III SEMINARI D'ARXIUS I DRETS HUMANS

El passat 16 de novembre es va celebrar a Montevideo (Uruguai) el III Seminari d'Arxius i Drets Humans sota l'organització dels nostres companys d'AsF Uruguai i l'auspici d'Arxivers sense Fronteres Internacional. D'una forma similar als dos seminaris celebrats anteriorment (Montevideo 2006 i Girona 2008) l'objectiu principal de la jornada es va centrar en el "Projecte d'organització i accés als documents i arxius dels règims repressius de Llatinoamèrica" que estan desenvolupant conjuntament els arxivers de les diferents organitzacions territorials d'Arxivers sense Fronteres del Perú, el Brasil, l'Argentina, l'Equador, Colòmbia, Mèxic, Bolívia i l'Uruguai, sota les directrius del coordinador del projecte sr. Ramon Alberch.

El III Seminari es va celebrar a l'Amfiteatre José G. Artigues del Ministeri de Relacions Exteriors de l'Uruguai, i va comptar amb la presència de l'Intendent de la Ciutat de Montevideo, sr. Ricardo Ehrlich, un representant de la Cancilleria i la presidenta d'Arxivers sense Fronteres Internacional. La sessió es va desenvolupar amb la presentació dels treballs realitzats durant el 2009 per les diferents entitats. Es va comptar amb la col·laboració de Norma Fenoglio i Graciela Karababikian (Argentina), René Santos (Bolívia), Valeria Bertochi (Brasil), Jorge E. Cachiotis (Colòmbia), Jorge Yépez (Equador), Jorge Nacif (Mèxic), Aída L. Mendoza (Perú) i Liliana Gargiulo, Graciela Jorge i Beatriz Muiño (Uruguai).

Com es recordarà, l'objectiu d'aquest projecte és l'elaboració d'un cens dels arxius més importants de les institucions i entitats relacionades amb les dictadures militars que van assolir Llatinoamèrica, especialment en les dècades dels setanta i vuitanta del segle passat. El cens d'arxius permetrà la unificació i la normalització de la informació sobre la localització i l'inventari dels arxius més rellevants que es van produir a l'entorn de les dictadures militars de Llatinoamèrica. El seu resultat permetrà a les persones afectades, a les entitats pro-defensa dels drets humans i altres col·lectius conèixer molta més informació sobre els esdeveniments ocorreguts en aquella etapa política de la història de Llatinoamèrica, amb l'esperança que la informació els serveixi per conèixer la veritat, restituir els drets de les persones davant la justícia i així mateix que la memòria col·lectiva no oblidí aquests difícils períodes de la seva història política.

SIGNATURA DEL CONVENI ENTRE ASF-ESPANYA I L'ARXIU NACIONAL SAHRAUÍ

■ En el marc del projecte de cooperació que AsF- Espanya i l'Arxiu Nacional de la RASD mantenen des de l'any 2006, una representació de l'Arxiu Nacional Sahrauí formada pel Sr. Larbi Mohamed Embarec, director de l'Arxiu Nacional, i el Sr. Salec Moh Iahadhi Lefdeid, tècnic arxiver, realitzen una estada professional a Espanya, del 20 de novembre al 6 de desembre. L'objectiu de la trobada és enfortir i concretar aspectes de la col·laboració que AsF-Espanya porta realitzant en matèria d'arxius els darrers anys amb el poble sahrauí, formalitzant la signatura del conveni de col·laboració que permetrà a AsF donar suport tècnic i assistència a l'Arxiu Nacional de la RASD.

L'estada dels companys sahrauís es complementa amb l'assistència a actes, la visita a diverses institucions d'arxiu i trobades amb diferents responsables del sistema arxivístic català i espanyol. Del 20 al 22 de novembre, assisteixen a la 35ena Conferència Europea de Solidaritat amb el Poble Sahrauí (EUCOCO), celebrada a les instal·lacions del Fòrum de Barcelona, on participen al taller sobre patrimoni cultural, presidit per la ministra de cultura sahrauí, on s'exposa la necessitat de crear un observatori internacional encarregat de denunciar

les agressions al patrimoni cultural sahrauí als territoris ocupats. Es contacta amb el ministre de cooperació i amb la responsable de l'ONG austríaca que ha treballat en l'organització de l'arxiu del ministeri d'informació a Tindouf.

En la línia de concretar aspectes bàsics de la cooperació amb el poble sahrauí, el dia 23 de novembre, mantenen una trobada amb Oualad Mussa, el delegat sahrauí de la RASD a Barcelona.

En dies posteriors visiten diverses instal·lacions d'arxius com són l'Arxiu Nacional de Catalunya i l'Arxiu municipal de Torredembarra, on expressen el seu agraïment per l'ajut rebut en l'adquisició d'un vehicle 4 x 4 l'any 2008, que ha permès fer possible les transferències de documentació entre les wilaies i l'arxiu nacional, i el desplaçament dels responsables de l'Arxiu Nacional Sahrauí. El dia 25 de novembre són rebuts pel Subdirector General d'Arxius de la Generalitat de

Catalunya, el Sr. Ramon Alberch, a la seu del Departament de Cultura de la Generalitat de Barcelona.

Del dia 1 al 4 de desembre es traslladen a Madrid on visiten l'Archivo Histórico Nacional, l'Archivo Regional de la Comunidad de Madrid, dirigit per la Sra. Ana Duplà, i l'Archivo General de la Administración, a Alcalá d'Henares, arxiu que custodia importants fons documentals del Sàhara Espanyol. La visita a Madrid conclou amb la visita al Ministeri de Cultura, el dia 3 de desembre, on es reuneixen amb el Subdirector General d'Arxius Estats, Sr. Severiano Hernández.

...

PROJECTE D'ORGANITZACIÓ DE L'ARXIU DE LA COMUNA URBANA DE FÈS

■ Després de la realització del 5è camp de treball en el marc del projecte de cooperació per l'organització de l'Arxiu de la Comuna de Fès, al Marroc, el juny de 2009, en que AsF col·labora juntament amb l'Ajuntament de Barcelona des de l'any 2005, està previst que el gener de 2010 la coordinadora del projecte acompanyada d'un cooperant realitzin una visita de seguiment i treball en la línia d'assentar el treball en els objectius i especialment en l'obtenció de resultats i indicadors que

permetin valorar l'avenç del projecte. El 22 d'octubre de 2009, l'alcalde de Barcelona, Sr. Jordi Hereu, en visita oficial al Marroc, va poder comprovar la feina desenvolupada en l'organització, classificació, identificació i rehabilitació de la documentació de la Comuna Urbana de Fès.

El pla de treball previst pels pròxims mesos s'assenta principalment en tres objectius bàsics: la necessitat d'adequar els locals, la formació continuada per al

personal i finalment treballar en la integració del Servei d'Arxiu a l'organigrama. En aquesta línia de treball està previst per l'any 2010 l'organització d'un stage de formació a França, en col·laboració amb AsF-França, per a personal de l'Arxiu de la Comuna Urbana de Fès, l'arranjament bàsic del dipòsit general que permeti un lloc de treball mínima-ment digne per a l'equip de l'arxiu i la redacció de propostes per al reglament de funcionament intern de l'Arxiu.

PROJECTES

COL-LABORACIÓ AMB AsF-PERÚ: L'ARXIU D'ENAPU.SA

■ La realització del curs “Introducción a la gestión del documento electrónico” (Lima, 2008) en col·laboració amb AsF Perú i sota el patrocini del Ministerio de Cultura del Gobierno de Espanya va permetre captar la realitat arxivística peruana i la necessitat d'un exemple pràctic de sistematització i integració de sistemes informàtics, un dels eixos del curs. Així doncs, per passar de la teoria a la pràctica es va escollir l'arxiu d'ENAPU, S.A., l'entitat que controla tots els ports de Perú, tant pel seu volum (21 km/lineals), com pel seu abast territorial i rellevància econòmica-social. La idea és crear un protocol de

tot el procés i exportar-lo a tots aquells altres arxius peruans que hi estiguin interessats. Tot el projecte es realitza a distància, amb el suport d'AsF Perú. De moment, s'han migrat els de més de 80 arxius d'Excel recollits, 21 taules de retenció i 1 quadre de classificació a una única base de dades en Access, que conté vora 168.000 registres i s'ha iniciat la depuració de les dades. A mesura que l'arxiu d'ENAPU, S.A. vagi solucionant els dubtes plantejats es podran anar creant els diferents mòduls de consulta/préstec, gestió de dipòsits, estadística, transferència, etc.

...

COL-LABORACIÓ AMB ASF COLÒMBIA

■ En el marc de col·laboració amb els companys d'AsF Colòmbia s'ha encetat un projecte de cooperació per l'organització dels arxius de les entitats dels moviments socials que treballen per la defensa dels drets humans. S'ha començat a treballar amb les entitats vinculades al MOVICE (Moviment de Víctimes de Crims de l'Estat) per tal que els responsables de la gestió documental i arxiu tinguin una formació en arxivística bàsica que els permeti controlar la documentació que generen.

NOTÍCIES

PRESENTACIÓ DEL LLIBRE “POLÍTICAS ARCHIVÍSTICAS PARA LA DEFENSA DE LOS DERECHOS HUMANOS”

■ El passat 16 de desembre es va presentar el llibre *Políticas archivísticas para la defensa de los derechos humanos*, d'Antonio González Quintana a l'Arxiu Històric de Barcelona. L'acte, organitzat per AsF-Espanya i la Red de Archivos Históricos de CCOO, va comptar amb la presència de l'autor Antonio González Quintana i el Subdirector General d'arxius i gestió documental de la Generalitat de Catalunya, Sr. Ramon Alberch. El llibre va més enllà de ser una actualització i ampliació de l'informe elaborat per la UNESCO i el Consell Internacional d'Arxius l'any 1995 sobre la gestió dels arxius creats pels serveis de seguretat dels desapareguts règims repressius. El treball, d'abast internacional, analitza el grau d'execució de les polítiques arxivístiques realitzades en els últims 10 anys en relació a l'organització, la conservació, l'accés i l'ús dels documents vinculats a la defensa i la violació dels drets humans. L'informe recull un seguit de recomanacions adreçades als poders públics principalment, però també als professionals de l'arxivística, tals com l'obligació de vetllar per la conservació del documents de la repressió, la reglamentació dels arxius que custodien aquests documents i la necessitat de localitzar i censar els arxius dels organismes públics involucrats en la violació dels drets humans,

l'aplicació del principi de procedència dels fons i l'assumpció del codi ètic per part dels professionals implicats, entre moltes altres qüestions. L'estudi incorpora un directori dels principals arxius i institucions que conserven testimonis de les violacions de drets humans, un recull de legislació sobre la matèria i una relació de pàgines web amb informació sobre arxius i drets humans.
<http://www.ica.org/groups/en/node/77>

REUNIONS DE LA CAA

■ El mes de novembre es va celebrar a Madrid la reunió de la Coordinadora de Asociaciones de Archiveros y Gestores Documentales (CAA). En aquesta ocasió, la sessió va girar principalment al voltant d'una qüestió: el *Catálogo de funciones y tareas del personal archivero*. Aquest catàleg pretén ser una guia de referència de les funcions que corresponen als arxiviers i com aquestes

han de distribuir-se entre ells, segons es tracti de personal directiu, tècnic o bé personal auxiliar. La versió digital del catàleg es pot consultar a:
www.archiveros.net.

AVALUA I ARXIVERS SENSE FRONTERES

■ AVALUA, servei d'assessorament i consultoria externa i independent de cooperació internacional que es dedica a avaluar els projectes desenvolupats per les organitzacions no governamentals, ha inclòs el **Projecte de Microfilmació i digitalització dels fons documental del bisbe Pere Casaldàliga**, d'Arxiviers sense Fronteres, en la Col·lecció de Bones Pràctiques de la Cooperació Catalana. L'objectiu de la tasca que realitza aquesta entitat és la millora de la qualitat de les accions i programes de cooperació amb avaluacions sobre el terreny, aplicant metodologia multi-sectorial i transversal, i proporcionant formació per acabar certificant processos transparents, eficaços i eficients. Avalua compta amb un equip de professionals amb llarga experiència en el camp internacional i que treballen sobre el terreny desplaçant-se als països on s'han desenvolupat els projectes. Tant important com la tasca d'avaluació, és la de difusió, on s'hi reflexionen els continguts, els projectes realitzats, els impactes assolits, o les opinions de les poblacions indígenes.
<http://www.avalua.cat/esp/projectes/opcio26.html>

Acords Junta Directiva - AsF Espanya

Sessió 22 de juliol de 2009

- 1.- S'acorda aprovar la situació general dels projectes de cooperació que estant en curs aquest any 2009 i l'estat del seu pressupost, així mateix fer el seguiment de les subvencions sol·licitades per tal de poder desenvolupar-los.
- 2.- S'acorda prioritzar l'organització dels arxius de l'Orfeó de Mèxic i el de la Societat de Beneficència Naturals de Catalunya de l'Havana en el marc del projecte dels casals catalans.

Sessió 1 d'octubre de 2009

- 1.- S'acorda que en el III Seminari d'Arxius i Drets Humans, que es celebrarà el dia 16 de novembre de 2009 a la ciutat de Montevideo (Uruguai), que tractarà sobre el Projecte d'organització i accés dels arxius i documents dels règims repressius de Llatinoamèrica, hi assisteixin els coordinadors d'aquest projecte el Sr. Ramón Alberch i la Sra. Imma Moratalla.

- 2.- S'acorda convocar la reunió anual del Consell Internacional de Coordinació d'AsF Internacional el dia 15 de novembre a Montevideo (Uruguai). En representació d'AsF Espanya hi assistirà la seva presidenta, la sra. Mariona Corominas i així mateix com a presidenta d'AsF Internacional.

- 3.- S'acorda col·laborar amb el Centre dels Arxius Nacionals i Estudis Històrics de Líbia per tal de realitzar un curs de formació en arxivística especialitzat en la preservació dels documents i així mateix sobre el tractament documental de documents històrics.

Sessió 28 d'octubre de 2009

- 1.- S'acorda col·laborar amb la Asociación Guerra y Exilio (AGE) en aquells projectes que siguin d'interès comú.
- 2.- S'aprova el Reglament d'organització del Consell Internacional de Coordinació d'AsF Internacional.
- 3.- S'acorda editar 400 calendaris per a la campanya de Nadal i tasques de difusió de l'entitat.
- 4.- S'acorda felicitar a la sra. M. Assumpció Colomer com a coordinadora del llibre "*Actas del Congreso Internacional de Archivos y Derechos Humanos: El Acceso y la desclasificación de los Documentos*" pel resultat final de l'obra.

Sessió 30 de novembre de 2009

- 1.- S'acorda aprovar i signar el conveni de cooperació entre l'Arxiu Nacional de la RASD i Arxivers sense Fronteres Espanya.

- 2.- S'acorda presentar el llibre d'Antonio González Quintana "*Políticas archivísticas para la defensa de los derechos Humanos*" en col·laboració amb la Red de Archivos Históricos de CC.OO el proper dia 16 de desembre a la seu de l'Arxiu Històric de la ciutat de Barcelona, Ca l'Ardiaca.

Sessió 16 de desembre de 2009

- 1.- S'acorda que els cooperants que realitzaran el curs de formació al Centre dels Arxius Nacionals i Estudis Històrics de Líbia siguin els socis Roser Rodríguez i Enric Cobo
- 2.- S'acorda adherir-se com a associació a la Coordinadora de ONG para el Desarrollo-Espanya.
- 3.- S'acorda presentar una proposta de participació en la convocatòria del Congrés sobre "Arxius sense Fronteres" organitzat pel Consell Internacional d'Arxius (CIA/ICA), pel proper 30 i 31 d'agost a la Haya.
- 4.- S'acorda donar-se d'alta al grup de discussió sobre "Arxius desplaçats", del Consell Internacional d'Arxius (CIA/ICA).

Acords AsF Internacional

Sessió 15 de novembre del 2009

- 1.- S'aprova el "Reglamento del Consejo Internacional de Coordinación de Archiveros sin Fronteras Internacional (CIC)", document que ha de servir per a l'organització interna d'AsF Internacional.

- 2.- El Consell Internacional de Coordinació aprova les incorporacions d'AsF Mèxic i AsF Colòmbia dins AsF Internacional.

- 3.- S'acorda impulsar una pàgina web per AsF Internacional. S'acorda que AsF Mèxic i AsF Colòmbia treballin en aquest projecte.

ALTES I BAIXES DE SOCIS

Altes i baixes de socis segon semestre de 2009

Altes 6 socis individuals, 1 soci institucional
Baixes 2 socis individuals, 1 soci institucional

Junta Directiva d'AsF

PRESIDENTA:

Mariona Corominas Noguera

VICEPRESIDENT:

Ricard Ibarra Ollé

SECRETÀRIA GENERAL:

Roser Rodríguez Baches

TRESORERA:

Montserrat Cervera Vidal

VOCALS DE WEB:

Carla Bofill Malagarriga

VOCAL DE PROMOCIÓ I DIFUSIÓ:

Pilar Cuerva Castillo

VOCAL DE PUBLICACIONS:

Cristina Magriña Salvat

VOCAL DE COOPERACIÓ:

Salvador Cabré Llobet

Jordi Amigó Barbeta

Núria Carreras Font

Blanca Verdaguier Montanya (i formació)

La versió electrònica d'aquest document
es pot consultar a:

www.arxivers.org

Edita: Arxivers sense Fronteres (AsF) - Espanya

Adreça: Passatge del Crèdit, 7, pral. - 08002 Barcelona
Tel. (34) 93 301 20 34 - **NIF:** G-61898755
<http://www.arxivers.org> - www.archiveros.org

Redacció (cle): asf@arxivers.org - asf@archiveros.org

Impressió: Impremta Pagès - ANGLÈS (Girona)

D.L.: GI-1.318/2001

ISSN: 1578-8709

